

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૯] ૧૩ એસ.સી.આર. ૧૦૦૬

મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ ગ્રેટર મુંબઈ

વિરુદ્ધ

બોમ્બેના હરીશ લાંબા,

ભારતીય રહેવાસી અને અન્ય લોકો.

(સિવિલ અપીલ નં. ૧૪૨ / ૨૦૦૯)

ઓક્ટોબર ૨૨, ૨૦૧૯

[એ. એમ. ખાનવિલકર અને અજય રસ્તોગી, ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ]

મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન એક્ટ, ૧૮૮૮:

કલમો ૧૩૯, ૧૪૦, ૧૪૧ અને ૧૬૯ – પાણી વેરો અને પાણી લાભ વેરો – બાકી લેણાંની માંગણી – પાણી પુરવઠો કપાઈ ગયો હોવાના આધારે બિન-ચૂકવણી – જમીનું વોરંટ – રીટ પિટિશન – હાઈકોર્ટે એવું ઠરાવીને માંગણી રદ કરી કે વેરો માત્ર ગ્રાહક દ્વારા મેળવેલા અને વપરાશ કરાયેલા પાણીના સંબંધમાં જ વસૂલી શકાય – સુપ્રિમ કોર્ટમાં અપીલ – ઠરાવવામાં આવ્યું: પાણી વેરો અથવા પાણી લાભ વેરો એ કલમો ૧૩૯, ૧૪૦ અને ૧૪૧ ના સંદર્ભમાં મિલકત વેરાના ઘટકોમાંનો એક છે. આવા વેરા ચૂકવવાની જવાબદારી પાણી પુરવઠો/પાણીનું મીટર કપાઈ ગયું હોય તો પણ ઉભી થાય છે, કારણ કે તે એક ફરજિયાત લાદવામાં આવેલો વેરો છે. આવી વસૂલાત કલમ ૧૬૯ ને આભારી પાણીના શુલ્ક (વોટર ચાર્જસ) થી ભિન્ન છે. માંગણી સમયમર્યાદાથી બાધિત પણ નથી. પ્રતિવાદી આવો વેરો ચૂકવવા પાત્ર છે.

અપીલ મંજૂર કરતાં, અદાલતે ઠરાવ્યું:

૧.૧ પાણી વેરા અને પાણી લાભ વેરાનો ખ્યાલ અને પાણીના શુલ્ક (વોટર ચાર્જસ) નો ખ્યાલ ગુણાત્મક રીતે ભિન્ન છે. તેના પોતાના સ્વભાવથી જ, અગાઉના (વેરા) ને મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન એક્ટ, ૧૮૮૮ ની કલમ ૧૪૦ ની પેટા-કલમ ૧(એ) (i) અને (ii) ના સંદર્ભમાં મિલકત વેરાનો ભાગ

બનાવવામાં આવ્યો છે. કલમ ૧૪૧ નિયત પરિસરોના સંબંધમાં પાણી વેરો અને પાણી લાભ વેરો લાદવાની પરવાનગી આપે છે. પાણી લાભ વેરો, જે તે કિસ્સા મુજબ, નિર્દિષ્ટ પરિસરની આકારણીપાત્ર કિંમતના અથવા તેની મૂડીગત કિંમતના નિયત ટકાવારી પર નક્કી કરવામાં આવે છે. પાણી લાભ વેરાની વસૂલાત મિલકત વેરો હોવા છતાં, તેને અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ ને આધીન રાખવામાં આવી છે. [પેરા ૧૮](૧૦૧૭-જી; ૧૦૧૯-એફ; ૧૦૨૦-ડી)

૧.૨ કલમ ૧૬૯ એ એક સક્ષમ જોગવાઈ છે જે સ્થાયી સમિતિને પાણી પુરવઠા માટે અને પાણી પુરવઠા માટે તથા કોર્પોરેશન દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી કોઈપણ ફિટિંગ્સ, ફિક્સર અથવા સેવાઓ માટે શુલ્ક વસૂલવા માટેના નિયમો બનાવવાની સત્તા આપે છે. આવા શુલ્ક કઈ હદ સુધી લાદી શકાય તે અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ માં વર્ણવવામાં આવ્યું છે. આ જોગવાઈ પાણી પુરવઠા માટે શુલ્ક લાદવાની પરિકલ્પના કરે છે અને વધુમાં એવું કે જો આવો પુરવઠો વાસ્તવિક રીતે ઉપલબ્ધ થાય, તો અધિનિયમની કલમ ૧૪૦ હેઠળ નિયત કરાયેલા વેરા (પાણી વેરો/પાણી લાભ વેરો) ના બદલામાં પાણીના શુલ્ક લાદવામાં આવે. સ્વીકૃતપણે, પાણી લાભ વેરાના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરો ચૂકવવાની પ્રાથમિક જવાબદારી, અધિનિયમની કલમો ૧૪૦ અને ૧૪૧ ના સંદર્ભમાં, જે તે કિસ્સા મુજબ, પાણી પુરવઠાની સુવિધાઓ ઉભી કરવા અને સુધારવા માટે તથા આવા કાર્યોની જાળવણી અને સંચાલન માટે મૂડીગત કાર્યો

પર થયેલા અથવા થનારા સંપૂર્ણ અથવા અંશતઃ ખર્ચને પહોંચી વળવા સાથે સહ-વ્યાપક છે. મિલકત વેરા પેટેની વસૂલાત, અધિનિયમની કલમ ૧૩૯ સાથે વાંચતા કલમ ૧૪૦ અને ૧૪૧ માં તે માટે નિર્ધારિત શરતો સંતોષાય ત્યારે જ સાકાર થાય છે. આવી વસૂલાતની હદ પણ અધિનિયમની કલમો ૧૪૦ અને ૧૪૧ માં અનુમાનિત છે. તે એક ફરજિયાત લાદવામાં આવેલો વેરો છે. [પેરા ૧૯] [૧૦૨૧-સી-ઈ]

૧.૩ જો તે ફરજિયાત લાદવામાં આવેલો વેરો હોય, તો મકાનના કબજેદારો અથવા માલિકો દ્વારા વાસ્તવિક રીતે પાણીનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે કે કેમ તે હકીકત બિનમહત્વપૂર્ણ બની જાય છે. કાયદાની દૃષ્ટિએ, પાણી વેરો અથવા પાણી લાભ વેરો એ મિલકત વેરો છે અને ધારાસભા દ્વારા તેને મિલકત વેરાના ઘટકોમાંના એક તરીકે વર્ણવવામાં આવ્યો છે. પરિસરના માલિક/કબજેદાર નિયત પદ્ધતિ અનુસાર તેમના પરિસરમાં પાણીનું જોડાણ મેળવવાની સ્થિતિમાં આવે કે તરત જ તે ચૂકવવાપાત્ર બને છે. તે જવાબદારી અધિનિયમની કલમ ૧૪૧ ના સ દર્શકમાં અનિવાર્ય છે, ભલે પછીથી પાણી પુરવઠો/પાણીનું મીટર કાપી નાખવામાં આવ્યું હોય. [પેરા ૨] [૧૦૨૧-એફ-એચ]

૧.૪ જો કે, પાણી પુરવઠો/પાણીનું મીટર કાપી નાખવાના કિસ્સામાં, કોર્પોરેશન

અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ હેઠળ પાણીના શુલ્ક વસૂલ કરી શકે નહીં. કારણ કે, સંબંધિત પરિસર સાથે જોડાયેલી કોમ્યુનિકેશન પાઈપો અથવા મ્યુનિસિપલ વોટર વર્ક્સના જોડાણમાંથી વાસ્તવિક રીતે પૂરા પાડવામાં આવેલા અને વપરાશ કરાયેલા પાણીના જથ્થાના પ્રમાણમાં જ પાણીના શુલ્ક વસૂલ કરી શકાય છે. [પેરા ૨૧](૧૦૨૨- એ-બી)

૧.૫ અપીલકર્તા દ્વારા જારી કરાયેલી માંગણી નોટિસોના કેવળ અવલોકન પરથી, તે સ્પષ્ટપણે જણાય છે કે આ માંગણી પાણી લાભ વેરા અને ગટર લાભ વેરાના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરા પેટેની છે. તે અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ ને આભારી હોય તેવી પાણીના શુલ્કની ચુકવણી માટેની નોટિસ નથી. [પેરા ૧૭] [૧૦૧૭-એફ]

૧.૬ હાઈકોર્ટે વિવાદિત માંગણી નોટિસોને અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ હેઠળની હોવાનું ખોટું અર્થઘટન કર્યું, જ્યારે વાસ્તવમાં તે અધિનિયમની કલમ ૧૩૯ સાથે વાંચતા કલમ ૧૪૦ અને ૧૪૧ હેઠળ પાણી લાભ વેરાના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરાની વસૂલાત માટે હતી. આવો વેરો ચૂકવવાની જવાબદારી પાણી પુરવઠો/પાણીનું મીટર કપાઈ ગયું હોય (વેરા ન ચૂકવવાના કારણે કપાયું હોય તે સહિત) તો પણ ઉભી થાય છે, કારણ કે તે એક ફરજિયાત લાદવામાં આવેલો વેરો છે. જો કે, જો પરિસરના માલિક/કબજેદાર, જે તે કિસ્સા મુજબ,

કોમ્યુનિકેશન પાઈપો અથવા મ્યુનિસિપલ વોટર વર્ક્સના જોડાણ દ્વારા પરિસરને ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલી પાણી પુરવઠાની સુવિધાનો ઉપયોગ કરે, તો અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ અને ખાસ કરીને તેની પેટા-કલમ (૨) ના આધારે, પાણી વેરા અથવા પાણી લાભ વેરાના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરાના બદલામાં, વાસ્તવિક રીતે વપરાશ કરાયેલા પાણીના જથ્થાના આધારે માત્ર પાણીના શુલ્ક ચૂકવવાની જવાબદારી રહેશે. [પેરા ૨૪][૧૦૨૪-ડી-એફ]

મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ ગ્રેટર બોમ્બે વિરુદ્ધ મેસર્સ નાગપાલ પ્રિન્ટિંગ મિલ્સ અને અન્ય (૧૯૮૮) ૨ એસસીસી ૪૬૬:
[૧૯૮૮] ૩ એસસીઆર ૨૭૪ ને અલગ પાડવામાં આવ્યો.

૨. સમયમર્યાદાના આધારે પડકાર માત્ર ૧૦ જાન્યુઆરી, ૧૯૯૪ પહેલાના સમયગાળા પૂરતો એટલે કે ૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ થી ૯ જાન્યુઆરી, ૧૯૯૪ વચ્ચેના ગાળા પૂરતો મર્યાદિત છે. આ સમયગાળો સત્તાવાર વર્ષ ૧૯૯૩-૯૪ (૧ એપ્રિલ, ૧૯૯૩ થી ૩૧ માર્ચ, ૧૯૯૪ સુધી) ની અંદર આવે છે. તે અર્થમાં, મિલકત વેરા પેટેની રકમ સત્તાવાર વર્ષ ૧૯૯૩-૯૪ પૂર્ણ થતાં એટલે કે ૩૧ માર્ચ, ૧૯૯૪ ના રોજ લેણી અને ચૂકવવાપાત્ર બની હતી. તેથી, ત્રણ વર્ષની સમયમર્યાદાનો ગાળો ૩૦ માર્ચ, ૧૯૯૭ ના રોજ સમાપ્ત થયો હોત. જો કે, વિવાદિત માંગણી નોટિસ(ઓ) ૧૦ જાન્યુઆરી, ૧૯૯૭ ના રોજ જારી કરવામાં

આવી છે. આમ, વિવાદિત માંગણી નોટિસ(ઓ) સમયમર્યાદાથી બાધિત હોવાનો પડકાર ગુણવત્તા વિનાનો છે. ધ્યાનમાં લેવાયેલી દલીલને સમર્થન આપવા માટે હાઈકોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરાયેલી રીટ પિટિશનમાં અન્ય કોઈ રજૂઆત જોવા મળતી નથી. પરિણામે, વિવાદિત માંગણી નોટિસ(ઓ) સમયમર્યાદાથી બાધિત હોવાના અથવા ભૂતકાળની અસરથી વેરાની માંગણીની અસર ધરાવતી હોવાના આધારે કરાયેલા પડકારને ફગાવી દેવામાં આવે છે. [પેરા ૨૬]
[૧૦૨૫-ડી-જી]

કલ્યાણ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ અને અન્ય વિરુદ્ધ ઉષા પેપર પ્રોડક્ટ્સ (પી) લિમિટેડ અને અન્ય (૧૯૮૮) ૩ એસસીસી ૩૦૬: [૧૯૮૮] ૩ એસસીઆર ૮૩૨; મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ હુબલી વિરુદ્ધ સુબ્બા રાવ હનુમંતરાવ પ્રયાગ અને અન્ય (૧૯૭૬) ૪ એસસીસી ૮૩૦ [૧૯૭૬] ૩ એસસીઆર ૮૮૩ ને બિન-લાગુ ઠરાવવામાં આવ્યા.

સુમેર બિલ્ડર્સ વિરુદ્ધ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ ગ્રેટર મુંબઈ ૨૦૧૨ (૧૧૪) બોમ્બે એલ.આર. ૩૪૦૦; સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા વિરુદ્ધ બૃહન્મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ ગ્રેટર બોમ્બે અને અન્ય ૨૦૦૪ (૪) મહા.એલ.જે. ૭૭૩ નો સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો.

૩.૧ પ્રતિવાદીઓને હાઈકોર્ટ સમક્ષ અને ત્યારબાદ આ અદાલત સમક્ષ સદ્ભાવનાથી કાર્યવાહી ચલાવવામાં વિતાવેલા સમયગાળા માટે વૈધાનિક વ્યાજ ચૂકવવાની જવાબદારીમાંથી મુક્ત કરી શકાય છે. કારણ કે, આ રીતે વિતાવેલો સમય ચુકવણી કરવામાં પ્રતિવાદીઓની નિષ્ક્રિયતા અથવા ઉપેક્ષાને આભારી નથી; વિશેષ કરીને એટલા માટે કે હાઈકોર્ટ સમક્ષ રીટ પિટિશન પેન્ડિંગ હતી તે દરમિયાન પ્રતિવાદીઓની તરફેણમાં વચગાળાના આદેશો અમલમાં હતા અને હાઈકોર્ટ દ્વારા વિવાદિત માંગણી નોટિસો રદ કરવામાં આવી હતી. [પેરા ૨૭] ૧૦૨૫-એચ; ૧૦૨૬-એ-બી]

૩.૨ રીટ પિટિશન અને વર્તમાન અપીલ પેન્ડિંગ હતી તે સમયગાળા દરમિયાન, જે તે કિસ્સા મુજબ, બાકી રહેલી મુદ્દલ વેરાની રકમ પર વાર્ષિક ૧૮% ના દરે અથવા પ્રવર્તમાન નિયમો હેઠળ નિર્ધારિત વૈધાનિક વ્યાજ, જે પણ ઓછું હોય તે દરે વ્યાજના ઘટકને નિર્ધારિત કરવું યોગ્ય રહેશે. બાકીના કસૂરના સમયગાળા માટે, માંગણી નોટિસોની તારીખથી લઈને તેમાં દર્શાવેલી બાકી રકમની ચુકવણી ન થાય ત્યાં સુધી, પ્રતિવાદીઓ તે સંબંધમાં લાગુ પડતા પ્રવર્તમાન નિયમોમાં નિર્ધારિત દરે વ્યાજ ચૂકવવા પાત્ર રહેશે. આનાથી ન્યાયના હેતુઓ સિદ્ધ થશે. [પેરા ૨૭] [૧૦૨૬-સી-ડી]

રાજસ્થાન રાજ્ય અને અન્ય વિરુદ્ધ જે.કે. સિન્થેટીક્સ લિમિટેડ

અને અન્ય (૨૦૧૧) ૧૨ એસસીસી ૫૧૮: [૨૦૧૧] ૧૦
એસસીઆર ૮૮૩; કનોરિયા કેમિકલ્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ
અને અન્ય વિરુદ્ધ યુ.પી. સ્ટેટ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ અને અન્ય
(૧૯૯૭) ૫ એસસીસી ૭૭૨: [૧૯૯૭] ૨ એસસીઆર ૮૪૪
પર ભરોસો મૂકવામાં આવ્યો.

૩.૩ વિવાદિત માંગણી નોટિસ(ઓ) ૧૦ જાન્યુઆરી, ૧૯૯૭ ના રોજ જારી
કરવામાં આવી હતી, જ્યારે મુદ્દલ વેરાની રકમ તાત્કાલિક લેણી અને
ચૂકવવાપાત્ર બની હતી. તેથી, વૈધાનિક દરે વ્યાજ તે તારીખથી શરૂ થશે. જો કે,
૨૧ એપ્રિલ, ૧૯૯૯ ના રોજ રીટ પિટિશન દાખલ કર્યાની તારીખથી લઈને ૨૧
નવેમ્બર, ૨૦૦૬ ના રોજ હાઈકોર્ટના ચુકાદા સુધીના સમયગાળા માટે, વ્યાજની
ગણતરી ઉપરોક્ત મુજબ કરવામાં આવશે. તેવી જ રીતે, ૨૭ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૭
થી આ ચુકાદો જાહેર ન થાય ત્યાં સુધી આ અદાલતમાં સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન
પેન્ડિંગ હતી તે સમયગાળા માટે પણ તે મુજબ ગણતરી થશે. આ બે સમયગાળા
સિવાય, વિલંબિત ચુકવણી માટે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજનો દર
સંચાલિત નિયમોમાં નિર્ધારિત કર્યા મુજબનો રહેશે. [પેરા ૨૮] [૧૦૨૬-ઈ-
૭]

કેસ લો રેફરન્સ

[૧૯૮૮] ૩ એસસીઆર ૨૭૪	અલગ પાડવામાં આવ્યો	પેરા ૬
૨૦૧૨ (૧૧૪) બોમ્બે એલઆર ૩૪૦૦	સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો	પેરા ૯
[૧૯૮૮] ૩ એસસીઆર ૮૩૨	બિન-લાગુ ઠરાવવામાં આવ્યો	પેરા ૧૦
[૧૯૭૬] ૩ એસસીઆર ૮૮૩	બિન-લાગુ ઠરાવવામાં આવ્યો	પેરા ૧૦
૨૦૦૪ (૪) મહા.એલ.આર. ૭૭૩	સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો	પેરા ૨૫
[૨૦૧૧] ૧૦ એસસીઆર ૯૯૩	ભરોસો મૂકવામાં આવ્યો	પેરા ૨૭
[૧૯૯૭] ૨ એસસીઆર ૮૪૪	ભરોસો મૂકવામાં આવ્યો	પેરા ૨૭

સિવિલ એપેલેટ જ્યુરિસ્ટિક્શન: સિવિલ અપીલ નં. ૧૪૨ / ૨૦૦૯.

બોમ્બે હાઈકોર્ટના રીટ પિટિશન નં. ૧૨૦૬ / ૧૯૯૯ માં તારીખ ૨૧.૧૧.૨૦૦૬ ના ચુકાદા અને આદેશ વિરુદ્ધ.

અપીલકર્તા વતી અતુલ વાચ. ચિતળે, સીનિયર એડવોકેટ, કુમારી તન્વી કાકર, શ્રીમતી સુચિત્રા અતુલ ચિતળે, એડવોકેટ્સ.

પ્રતિવાદીઓ વતી અનિરૂદ્ધ જોશી, કુમારી વંદના સેહગલ, હરદીપ સિંઘ આનંદ, પ્રવીણ કુમાર રાય, હેમલ કિરીટકુમાર શેઠ (મેસર્સ જે.એસ. વાડ એન્ડ કો. વતી), આશિષ વાડ, શ્રીમતી જયશ્રી વાડ, સિદ્ધાર્થ મહાજન, કુમારી સુકૃતિ જગ્ગી (મેસર્સ લોયર્સ નીટ એન્ડ કો. વતી), એડવોકેટ્સ.

અદાલતનો ચુકાદો નીચે મુજબ જાહેર કરવામાં આવ્યો:

એ.એમ. ખાનવિલકર, ન્યાયમૂર્તિશ્રી દ્વારા:-

૧. આ અપીલ બોમ્બે હાઈકોર્ટના રીટ પિટિશન નં. ૧૨૦૬ ઓફ ૧૯૯૯ માં તારીખ ૨૧ નવેમ્બર, ૨૦૦૬ ના ચુકાદા અને આદેશ સામે વાંધો ઉઠાવે છે, જેના દ્વારા અપીલકર્તા દ્વારા પાણી લાભ વેરા સહિત ઉઘરાવવામાં આવેલા બિલો/માંગણી અને પ્રતિવાદીઓની માલિકીના પરિસરના સંબંધમાં જમીનું વોરંટ ગેરકાયદે હોવાના કારણે રદબાતલ અને સેટ અસાઈડ કરવામાં આવ્યા હતા.

૨. અપીલકર્તા એ મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન એક્ટ, ૧૮૮૮ (ટૂંકમાં,

"૧૮૮૮ નો અધિનિયમ" અથવા "અધિનિયમ") ની જોગવાઈઓ હેઠળ રચાયેલ એક કોર્પોરેટ સંસ્થા છે અને પ્રતિવાદી નં. ૧ એ વ્યવસાયમાં એકમાત્ર પ્રોપ્રાઈટર છે, જે વ્યવસાય તેમના દ્વારા વોલ્ગા ફોક્સ ફૂડ્સ એન્ડ આઈસક્રીમ કંપનીના નામે અને શૈલીમાં ચલાવવામાં આવતો હતો, જેને હવે પછી "ઉક્ત પેઢી" તરીકે ઓળખવામાં આવશે. ઉક્ત વ્યવસાય વોલ્ગા હાઉસ, ૧-સી, કે.કે. માર્ગ, મહાલક્ષ્મી, બોમ્બે-૪૦૦૦૩૪ ખાતે આવેલો હતો, જેને હવે પછી "ઉક્ત પરિસર" તરીકે ઓળખવામાં આવશે. પ્રતિવાદી નં. ૨ એ ઉક્ત પરિસરના સંબંધમાં પ્રતિવાદી નં. ૧ ના મકાનમાલિક છે. પ્રતિવાદી નં. ૩ એ પ્રતિવાદી નં. ૧ ના કબજા હેઠળના વિસ્તાર સિવાયના ઉક્ત મકાનના બાકીના વિસ્તારના સંબંધમાં પ્રતિવાદી નં. ૨ ના ભાડૂત છે. પ્રતિવાદી નં. ૧ ની પેઢીને તેના ફોક્સ ફૂડ અને આઈસક્રીમના વ્યવસાય માટે ૧૦ લાખ ગેલન પાણીની જરૂર હતી, જે અપીલકર્તા દ્વારા ઓક્ટોબર, ૧૯૮૩ સુધી (૧૦ લાખ ગેલન પાણીના નિયત ક્વોટા હેઠળ) પૂરો પાડવામાં આવતો હતો. ૨૯ ઓક્ટોબર, ૧૯૮૩ ના રોજ, પ્રતિવાદી નં. ૧ ના કારખાનામાં કામદારો દ્વારા ગેરકાયદેસર હડતાળનું એલાન આપવામાં આવ્યું હતું, જેના કારણે મેનેજમેન્ટ દ્વારા કારખાનામાં ઉત્પાદન કાર્ય સ્થગિત કરવામાં આવ્યું હતું. તેથી, પ્રતિવાદી નં. ૧ એ ૨ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૮૭ અને ૧૫ ઓક્ટોબર, ૧૯૮૭ ના રોજ અપીલકર્તાને પત્ર લખીને ફાળવેલ પાણીનો ક્વોટા બંધ કરવા અને ત્યારબાદ વાસ્તવિક વપરાશના આધારે ચાર્જ વસૂલવા વિનંતી કરી હતી, કારણ કે ઉત્પાદન બંધ થવાને કારણે તેમને હવે વધુ

જથ્થામાં પાણીની જરૂર નહોતી. ઉપરાંત, ૧૫ ઓક્ટોબર, ૧૯૮૭ ના રોજ એક નવું પાણીનું મીટર સ્થાપિત કરવામાં આવ્યું હતું. પાછળથી, અપીલકર્તાએ ૨૭ જાન્યુઆરી, ૧૯૯૨ ના પત્ર દ્વારા પ્રતિવાદી નં. ૧ ને જાણ કરી કે કંપનીની વિનંતી મુજબ તેનું પાણીનું જોડાણ કાપી નાખવામાં આવશે. તે આખરે ૨૫ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ ના રોજ કરવામાં આવ્યું હતું. ત્યારથી, પ્રતિવાદી નં. ૧ ખાનગી પાણીના ટેન્કરો દ્વારા પાણી પુરવઠા પર નિર્ભર છે.

૩. તદનુસાર, પ્રતિવાદી નં. ૧ એ ૧૦ ડિસેમ્બર, ૧૯૯૩ ના પત્ર દ્વારા અપીલકર્તાને લખ્યું હતું કે વોટર ડિપાર્ટમેન્ટ દ્વારા પરિસરનું પાણીનું જોડાણ ખોરવાઈ/કાપી નાખવામાં આવ્યું હોવાથી અને તેમણે ત્યાં સુધીના તમામ લેણાં રૂ. ૪૬,૭૯૪/- (અક્ષરે રૂપિયા છેતાલીસ હજાર સાતસો ચોરાણું પૂરા) ચૂકવી દીધા હોવાથી, અપીલકર્તાએ નવું પાણીનું મીટર સ્થાપિત કરવું જોઈએ. આ પત્ર મળતાં, અપીલકર્તાએ નવા પાણીના મીટર માટેની વિનંતી પર પ્રક્રિયા કરવા માટે રૂ. ૭૨,૦૦૦/- (અક્ષરે રૂપિયા બોતેર હજાર પૂરા) ની ડિપોઝિટની માંગણી કરી હતી. જો કે, પ્રતિવાદી નં. ૧ એ કારખાનું બંધ હોવાને કારણે નાણાકીય કટોકટીના આધારે ઉક્ત રકમ ચૂકવી ન હતી. પ્રતિવાદી નં. ૧ એ બદલામાં અપીલકર્તાને ડિપોઝિટની રકમ રૂ. ૫,૦૦૦/- (અક્ષરે રૂપિયા પાંચ હજાર પૂરા) ના હપ્તામાં સ્વીકારવા વિનંતી કરી હતી, જે વિનંતી અપીલકર્તાએ નકારી કાઢી હતી. તેથી, ૨૫ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ થી પ્રતિવાદી નં. ૧ ના પરિસરમાં કોઈ

પાણીનું જોડાણ/મીટર નહોતું.

જ. અપીલકર્તાએ ત્યારબાદ ૧૯૯૭ માં વિષયવસ્તુ પરિસરના સંબંધમાં પાણી લાભ વેરા સહિત ૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ થી શરૂ થતા સમયગાળા માટે બિલો ઉઘરાવવાનું શરૂ કર્યું. જાન્યુઆરી, ૧૯૯૭ માં, ઉક્ત મકાનના સંબંધમાં (૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ થી ૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૮ સુધીના સમયગાળા માટે) પાણી વેરા અને પાણી લાભ વેરાના સાત બિલો ઉઘરાવવામાં આવ્યા હતા જે કુલ રૂ. ૧૦,૬૦,૩૧૨/- (અક્ષરે રૂપિયા દસ લાખ સાઠ હજાર ત્રણસો બાર પૂરા) થતા હતા. પ્રતિવાદી નં. ૩ એ વિરોધ સાથે બિલનો પોતાનો હિસ્સો ચૂકવ્યો હતો પરંતુ પ્રતિવાદી નં. ૧ એ, સલાહ મળ્યા મુજબ, બિલનો પોતાનો પ્રમાણસર હિસ્સો ચૂકવવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.

પ. પરિણામે, ૫ ઓગસ્ટ, ૧૯૯૮ ના રોજ, અપીલકર્તાએ જમીનું વોરંટ (વોરંટ ઓફ એટેચમેન્ટ) જારી કર્યું અને મિલકત વેરા પેટેના ઉક્ત વેરાના બાકી લેણાં રૂ. ૯,૧૧,૭૦૮/- (અક્ષરે રૂપિયા નવ લાખ અગિયાર હજાર સાતસો આઠ પૂરા) અને વધુ દંડ રૂ. ૧,૪૮,૫૦૩/- (અક્ષરે રૂપિયા એક લાખ અઠતાલીસ હજાર પાંચસો ત્રણ પૂરા) માટે ઉક્ત પરિસર અને મકાનની જમી કરી. આમ, પ્રતિવાદી નં. ૧ સામે કુલ માંગણી રૂ. ૧૦,૬૦,૩૧૨/- (અક્ષરે રૂપિયા દસ લાખ સાઠ હજાર ત્રણસો બાર પૂરા) ની હતી. વધુમાં, અપીલકર્તાના લીગલ ડિપાર્ટમેન્ટ

દ્વારા જારી કરાયેલા ૧૮ નવેમ્બર, ૧૯૯૯ ના પત્ર દ્વારા, પ્રતિવાદીઓને જાણ કરવામાં આવી હતી કે જો વેરાની બાકી રકમ ચૂકવવામાં નહીં આવે, તો અપીલકર્તા પ્રતિવાદી નં. ૧ ના કબજા હેઠળના પરિસર સંબંધિત જાહેર હરાજની જાહેરાત કરવા આગળ વધશે.

૬. નારાજ થઈને, પ્રતિવાદી નં. ૧ એ અપીલકર્તા દ્વારા ઉઘરાવવામાં આવેલા બિલો અને માંગણી તથા રકમની વસૂલાત માટેના તારીખ ૫ ઓગસ્ટ, ૧૯૯૮ ના જમીના વોરંટને રદબાતલ/સેટ અસાઈડ કરવા માટે બોમ્બે હાઈકોર્ટ સમક્ષ રીટ પિટિશન નં. ૧૨૦૬ ઓફ ૧૯૯૯ દાખલ કરી. હાઈકોર્ટે તારીખ ૨૧ નવેમ્બર, ૨૦૦૬ ના વિવાદિત આદેશ દ્વારા, ૫ ઓગસ્ટ, ૧૯૯૮ ના જમીના વોરંટની સાથે બિલો/માંગણીઓને રદબાતલ અને સેટ અસાઈડ કરી દીધા. તે માટે, હાઈકોર્ટે આ અદાલતના મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ ગ્રેટર બોમ્બે વિરુદ્ધ મેસર્સ નાગપાલ પ્રિન્ટિંગ મિલ્સ અને અન્ય ના ચુકાદા પર ભરોસો મૂક્યો. હાઈકોર્ટે ઠરાવ્યું કે કોર્પોરેશન માત્ર ગ્રાહકને પૂરા પાડવામાં આવેલા અને તેના દ્વારા વપરાશ કરાયેલા પાણીના સંબંધમાં જ ચાર્જ લાદી શકે છે અને તે માપણી અથવા અંદાજિત માપણીના આધારે લાદવામાં આવવો જોઈએ. તેણે નિષ્કર્ષ કાઢ્યો કે, સ્વીકૃતપણે, ૨૫ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ થી પરિસરમાં પાણીનો પુરવઠો બંધ કરવામાં આવ્યો હોવાથી, પ્રતિવાદીઓ દ્વારા કોઈ વપરાશ થયો ન હતો અને તેથી તેઓ, જે તે કિસ્સા મુજબ, કોઈપણ પાણીના ચાર્જ કે વેરા માટે જવાબદાર

નહોતા.

૭. અપીલકર્તાએ હાઈકોર્ટ દ્વારા લેવાયેલા આવા વલણને એવા આધારે પડકાર્યું છે કે પ્રશ્ન હેઠળની માંગણી પાણી લાભ વેરાના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરા પેટેની હતી અને તે અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ હેઠળની માંગણીને સુસંગત નથી. વેરાના કિસ્સામાં, જે અધિનિયમની કલમો ૧૩૯ અને ૧૪૦ ને આભારી છે, તે સામાન્ય જનતાના ભલા માટે વાપરવા માટેનો એક ફરજિયાત લાદવામાં આવેલો વેરો અથવા વસૂલાત છે. જો તે વાસ્તવિક રીતે વપરાશ કરાયેલા પાણી માટેના ચાર્જની માંગણી હોત, તો તે અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ ના દાયરામાં આવત. માત્ર તે જ કિસ્સામાં તે વાસ્તવિક રીતે વપરાશ કરાયેલા પાણીના જથ્થાના પ્રમાણમાં હોવું જરૂરી છે. જો ગ્રાહક કોર્પોરેશન દ્વારા લંબાવવામાં આવેલી પાણી પુરવઠાની સુવિધાનો લાભ લે છે, તો જવાબદારી પાણી વેરાના બદલામાં ચાર્જ પેટેની રહેશે, જે અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ અને તે હેઠળ ઘડવામાં આવેલા નિયમો એટલે કે તે સમયે અમલમાં રહેલા વોટર ચાર્જ્સ રૂલ્સમાં અનુમાનિત છે. વર્તમાન કેસમાં, વિવાદ અપીલકર્તા દ્વારા પ્રતિવાદી નં. ૨ (માલિક) ના પરિસરના સંબંધમાં પાણી લાભ વેરાના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરા પેટે ઉઘરાવવામાં આવેલા બિલો સાથે સંબંધિત છે, અને જેના પ્રતિવાદી નં. ૧ ભાડૂત છે.

૮. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પાણી વેરો અથવા પાણી લાભ વેરો એ

મિલકત વેરો છે અને તે અધિનિયમની કલમ ૧૫૪ માં નિર્ધારિત કર્યા મુજબ જમીન અથવા મકાનની આકારણીપાત્ર કિંમતના ટકાવારી તરીકે નક્કી કરી શકાય તેવો છે. અધિનિયમની કલમ ૧૪૧ એવું ધારે છે કે આવો વેરો એવા પરિસરોના સંબંધમાં લાદવામાં આવશે (i) જેને ખાનગી પાણી પુરવઠો પૂરો પાડવામાં આવે છે અથવા (ii) જે કોઈપણ મ્યુનિસિપલ વોટર વર્ક્સ સાથે કોમ્યુનિકેશન પાઈપો દ્વારા જોડાયેલા છે. વર્તમાન કેસમાં, ભલે રૂપ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ ના રોજ પાણીનું જોડાણ કાપી નાખવામાં આવ્યું હતું, તેમ છતાં પ્રશ્ન હેઠળનું પરિસર હજી પણ મ્યુનિસિપલ વોટર વર્ક્સ સાથે કોમ્યુનિકેશન પાઈપો દ્વારા જોડાયેલું હતું. "કોમ્યુનિકેશન પાઈપો" શબ્દ અધિનિયમની કલમ ૨૬૦એ (એ) માં વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યો છે જેનો અર્થ મ્યુનિસિપલ વોટર મેઈનથી શરૂ કરીને મ્યુનિસિપલ સ્ટોપ-કોક સુધી વિસ્તરેલી પાઈપ થાય છે. તેથી, અપીલકર્તા દ્વારા પ્રતિવાદીઓ સામે અધિનિયમની કલમ ૧૪૧ હેઠળ પાણી લાભ વેરા પેટે ઉભી કરાયેલી માંગણી ન્યાયી અને યોગ્ય હતી. તે અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ હેઠળ ચાર્જની વસૂલાત નહોતી, જે વપરાશ કરાયેલા પાણીના જથ્થા પૂરતી મર્યાદિત હોઈ શકે. જો પ્રતિવાદીઓએ પ્રશ્ન હેઠળના પરિસરને જોડતી કોમ્યુનિકેશન પાઈપો દ્વારા અપીલકર્તા દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવતા પાણીનો વપરાશ ચાલુ રાખ્યો હોત, તો તેઓ કલમ ૧૬૯ હેઠળ પાણી વેરા અથવા પાણી લાભ વેરાના બદલામાં વપરાશ કરાયેલા પાણીના જથ્થાના પ્રમાણમાં માત્ર પાણીના ચાર્જ ચૂકવવા પાત્ર બન્યા હોત. પાણીનો વપરાશ બંધ કરીને અને રૂપ

ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ ના રોજ પાણીનું જોડાણ કાપી નાખવાના કૃત્ય દ્વારા, જ્યારે પરિસર સાથે જોડાયેલી કોમ્યુનિકેશન પાઈપો ચાલુ રાખીને, પ્રતિવાદીઓ અધિનિયમની કલમ ૧૪૧ હેઠળ પાણી લાભ વેરાના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરો ચૂકવવા પાત્ર બન્યા હતા.

૯. એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે પ્રશ્ન હેઠળની જોગવાઈઓની યોજના અને એક તરફ કલમો ૧૪૦, ૧૪૧, અને ૧૪૨ અને બીજી તરફ કલમો ૧૬૦ અને ૧૬૯ ના પરસ્પર પ્રભાવને જોતાં, બોમ્બે હાઈકોર્ટે તેના તાજેતરના નિર્ણય સુમેર બિલ્ડર્સ વિરુદ્ધ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ ગ્રેટર મુંબઈ માં એવો અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ હેઠળ વસૂલવામાં આવતા પાણીના ચાર્જ એ કલમ ૧૪૧ હેઠળ પાણી વેરા અથવા પાણી લાભ વેરાના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરા પેટેની માંગણીના પર્યાય નથી. અપીલકર્તા આ અદાલત સમક્ષ રજૂ કરાયેલા આધારને મજબૂત કરવા માટે ઉક્ત નિર્ણયમાં આપેલા વિવેચનને અપનાવશે. ત્યારબાદ એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે હાઈકોર્ટે નાગપાલ પ્રિન્ટિંગ મિલ્સ (ઉપરોક્ત) પર ભૂલભરેલો ભરોસો મૂક્યો હતો, જો કે તે કેસ વોટર ચાર્જિસ રૂલ્સના નિયમ III (ડી) (i) ના અર્થઘટન સાથે સંબંધિત હતો જેમાં પાણીનો ક્વોટા નક્કી કરવામાં આવ્યો હોય ત્યાં માનવામાં આવતા ચાર્જની જોગવાઈ હતી. એવો આગ્રહ કરવામાં આવે છે કે ઉક્ત કેસ કલમ ૧૬૯ (૧) (ii) હેઠળ લાદવામાં આવેલા પાણીના ચાર્જનો કેસ હતો, જે વર્તમાન કેસની

હકીકતોને લાગુ પડતો નથી.

૧૦. અપીલકર્તાએ વિશેષ કરીને પ્રતિવાદી નં. ૧ દ્વારા કરવામાં આવેલી એ દલીલનો પણ વિરોધ કર્યો છે કે અપીલકર્તા દ્વારા ઉભી કરાયેલી માંગણી ભૂતકાળની અસર ધરાવતી હોવાથી અમાન્ય હતી. અપીલકર્તાના જણાવ્યા અનુસાર, કલ્યાણ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ અને અન્ય વિરુદ્ધ ઉષા પેપર પ્રોડક્ટ્સ (પી) લિમિટેડ અને અન્ય તેમજ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ હુબલી વિરુદ્ધ સુબ્બા રાવ હનુમંતરાવ પ્રયાગ અને અન્ય ના નિર્ણયો આકારણી પત્રકમાં ફેરફાર કર્યા પછી મિલકત વેરો લાદવાના પ્રશ્ન અને આકારણી પત્રકની પ્રમાણિતતા પછી વેરો લાદવાની સત્તા વિશે હતા. અપીલકર્તાના જણાવ્યા અનુસાર, આ નિર્ણયોને વર્તમાન કેસ સાથે કોઈ સંબંધ નથી. કારણ કે, આ કેસ રીટ પિટિશનના ગ્રાઉન્ડ (ડી) માં લેવાયેલી એકમાત્ર દલીલ પર આધારિત છે કે પાણી લાભ વેરા પેટેની માંગણી ૧૦ જાન્યુઆરી, ૧૯૯૪ પહેલાના સમયગાળા માટેની છે અને તે સમયમર્યાદાથી બાધિત છે. જો કે, પ્રતિવાદીઓ દ્વારા હાઈકોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરાયેલી રીટ પિટિશનમાં કોઈ એવી ભૌતિક હકીકત રજૂ કરવામાં આવી નથી જેથી એ સાબિત કરી શકાય કે અપીલકર્તા દ્વારા ઉભી કરાયેલી માંગણી, જે તે કિસ્સા મુજબ, આકારણી પત્રકમાં ફેરફાર અથવા આકારણી પત્રકની પ્રમાણિતતાને પરિણામે સમયમર્યાદા પૂરી થયા પછી કરવામાં આવી હતી. હાઈકોર્ટ સમક્ષ એવો કોઈ હકીકતલક્ષી

આધાર નાખવામાં આવ્યો નહોતો કે આકારણી પત્રકની પ્રમાણિતતા જાન્યુઆરી ૧૯*૭ માં વિવાદિત માંગણી નોટિસો જારી થયાના ૩ (ત્રણ) વર્ષ પહેલાં થઈ હતી. સ્વીકૃતપણે, જાન્યુઆરી ૧૯૯૭ માં જારી કરાયેલ પાણી લાભ વેરાના બાકી લેણાંના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરાની માંગણી સત્તાવાર વર્ષ ૧૯૯૩-૯૪ (૧ એપ્રિલ, ૧૯૯૩ થી ૩૧ માર્ચ, ૧૯૯૪) માટેની હતી. તે કારણોસર, જાન્યુઆરી, ૧૯૯૭ માં ઉભી કરાયેલી માંગણી જે માત્ર ૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ સુધી જ પાછળ જાય છે તેને સમયમર્યાદાથી બાધિત ગણી શકાય નહીં. તેથી, અપીલકર્તા આગ્રહ કરશે કે વિવાદિત ચુકાદો રદ કરવામાં આવે અને અપીલકર્તાને વિવાદિત માંગણી નોટિસો અને જમીના વોરંટના અમલીકરણ સાથે આગળ વધવાની મંજૂરી આપવામાં આવે.

૧૧. તેનાથી વિપરીત, પ્રતિવાદીઓ એવી દલીલ કરશે કે આ માંગણી બીજું કંઈ નહીં પરંતુ અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ હેઠળ વસૂલવા પાત્ર પાણીના ચાર્જ હતા. તે પ્રતિવાદીઓને પૂરા પાડવામાં આવેલા અને તેમના દ્વારા વપરાશ કરાયેલા પાણીના જથ્થાના પ્રમાણમાં હોવી જોઈતી હતી. સ્વીકૃતપણે, ૨૫ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ ના રોજ પાણી પુરવઠો કાપી નાખ્યા પછી, પરિસરમાં કોઈ પાણી પુરવઠો ચાલુ રાખવામાં આવ્યો ન હતો. તે જ કારણસર, કોર્પોરેશન માટે પાણી વેરો કે પાણીના ચાર્જના નામે કોઈપણ ચાર્જ લાદવાનું ખુદ્દું નહોતું. એવો આગ્રહ કરવામાં આવે છે કે આ માંગણી બીજું કંઈ નહીં પરંતુ પરિસરમાં પાણીના પુરવઠા

માટેના પાણીના ચાર્જ છે અને તે વેરાના સ્વરૂપમાં નથી. વેરાના કિસ્સામાં પણ, પરિસરમાં પાણીના પુરવઠાની ગેરહાજરીમાં કોર્પોરેશન તેની વસૂલાત કરી શકે નહીં, જે વર્તમાન કેસમાં, સ્વીકૃતપણે, ૨૫ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ થી કાપી નાખવામાં આવ્યું હતું. એવો આગ્રહ કરવામાં આવે છે કે નાગપાલ પ્રિન્ટિંગ મિલ્સ (ઉપરોક્ત) ના ચુકાદામાં રહેલો મૂળભૂત સિદ્ધાંત પૂરેપૂરો લાગુ પડશે, જેમ તે પાણી વેરા પેટે અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ ને લાગુ પડે છે.

૧૨. ત્યારબાદ એવો આગ્રહ કરવામાં આવે છે કે કોઈપણ કિસ્સામાં, વિવાદિત માંગણી નોટિસ સમયમર્યાદાથી બાધિત હતી અને તેની અનિવાર્ય અસર પ્રશ્ન હેઠળના પરિસર પર ભૂતકાળની અસરથી મિલકત વેરો લાદવાની હતી. પ્રતિવાદીઓ અધિનિયમમાં વ્યાખ્યાયિત 'સત્તાવાર વર્ષ' શબ્દ અને કલમો ૧૫૬, ૧૬૦, ૧૬૩, ૧૬૫, ૧૬૬, ૧૬૮ અને ૧૬૯ ના પરસ્પર પ્રભાવ તરફ અમારું ધ્યાન દોરશે, એ દલીલ કરવા માટે કે કમિશનરે દરેક સત્તાવાર વર્ષ માટે આકારણી પત્રક તૈયાર કરવું જરૂરી છે અને અધિનિયમની કલમ ૧૬૬ હેઠળ આકારણી પત્રકની પ્રમાણિતતા પર, કરદાતાને આવા સત્તાવાર વર્ષ માટે મિલકત વેરો ચૂકવવા માટે જવાબદાર બનાવી શકાય છે. આ દલીલને સમર્થન આપવા માટે આ અદાલતના મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ હુબલી (ઉપરોક્ત) અને કલ્યાણ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણય પર ભરોસો મૂકવામાં આવ્યો છે. ત્યારબાદ એવું દલીલ કરવામાં આવે છે કે એવું

માની લેવું જોઈએ કે સત્તાવાર વર્ષ ૧૯૯૩-૯૪ માટે, સત્તાવાર વ્યવસાયના સામાન્ય ભાગ રૂપે, નિયત સમયમાં આકારણી પત્રકને આખરી ઓપ આપવામાં આવ્યો હતો અને પ્રમાણિત કરવામાં આવ્યો હતો. જો કે, સંબંધિત વર્ષો માટે ખાસ કરીને સત્તાવાર વર્ષ ૧૯૯૩-૯૪ માટે આકારણી પત્રક આખરી થવા છતાં કોઈ માંગણી કરવામાં આવી ન હતી. જો અપીલકર્તાએ સામાન્ય ક્રમમાં મિલકત વેરા પેટે સંબંધિત વર્ષ માટે માંગણી નોટિસો જારી કરી હોત, તો પ્રતિવાદીઓએ વ્યાજબી અપવાદોને આધીન તે ચૂકવી દીધી હોત. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, ૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ થી શરૂ થતા સમયગાળા માટે જાન્યુઆરી, ૧૯૯૭ માં જારી કરાયેલી વિવાદિત માંગણી નોટિસો, ત્રણ વર્ષની મુદત પૂરી થઈ ગઈ હોવાથી, સમયમર્યાદાથી બાધિત છે. અપીલકર્તાને એવી કોઈ માંગણી ઉભી કરવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં જે જન્મજાત રીતે જ સમયમર્યાદાથી બાધિત હોય. પરિણામે, અપીલકર્તાને વિવાદિત માંગણી નોટિસો પર આગળ વધવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. અન્ય કોઈ વલણ અપનાવવાથી ભૂતકાળની અસરથી કર લાદવાને કાયદેસરતા મળશે, જે સ્વીકારી શકાય નહીં. વાસ્તવિક હકીકત તરીકે, એવું માની લેવું જોઈએ કે સત્તાવાર વર્ષ ૧૯ *૩-૯૪ માટે જાન્યુઆરી, ૧૯૯૭ સુધી આકારણી પત્રકમાં પાણી વેરો ક્યારેય દર્શાવવામાં આવ્યો ન હતો. આ અદાલતના ભરોસો મૂકેલા નિર્ણયોમાં આપેલા વિવેચનને ધ્યાનમાં રાખીને, વિવાદિત માંગણી નોટિસો રદ કરતો હાઈકોર્ટનો આદેશ માત્ર આ જ ગણતરી પર બહાલ રાખવો જોઈએ.

૧૩. છેલ્લે, એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે જો પ્રતિવાદીઓ હાઈકોર્ટના નિર્ણયને બહાલ રાખવા માટે આ અદાલતને મનાવવામાં અસફળ રહે તો પણ, અદાલત પ્રતિવાદીઓને યોગ્ય હક્કમાં લેણાં ચૂકવવા માટે વ્યાજબી સમય આપી શકે છે. વધુમાં, અદાલત પ્રતિવાદીઓને બાકી લેણાં પર વ્યાજ ચૂકવવાની તેમની જવાબદારીમાંથી મુક્ત કરી શકે છે. આવું એટલા માટે છે કારણ કે પ્રતિવાદીઓએ વિવાદિત માંગણી નોટિસો મળ્યા પછી તરત જ એપ્રિલ, ૧૯૯૮ માં હાઈકોર્ટ સમક્ષ રીટ પિટિશન દાખલ કરી હતી અને હાઈકોર્ટ સમક્ષ સફળ પણ થયા હતા. તેમના નિયંત્રણ બહારના કારણોસર આ બાબત આ અદાલતમાં પેન્ડિંગ રહી હતી, જે વિલંબ પ્રતિવાદીઓને આભારી નથી. એવો આગ્રહ કરવામાં આવે છે કે જો હાઈકોર્ટે તેમની રીટ પિટિશન ફગાવી દીધી હોત, તો તેમની પાસે ઘણો સમય પહેલાં બાકી લેણાં ચૂકવવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ ન હોત. આ હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, એવો આગ્રહ કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદીઓને મુદ્દલ રકમ પરના વ્યાજબી જવાબદારીમાંથી મુક્ત કરવામાં આવે. અન્ય પ્રતિવાદીઓએ પ્રતિવાદી નં. ૧ વતી રજૂ કરાયેલી દલીલને અપનાવી છે.

૧૪. અમે અપીલકર્તા વતી સીનિયર એડવોકેટ શ્રી અતુલ વાય. ચિતળે અને હરીફ પ્રતિવાદી (પ્રતિવાદી નં. ૧) વતી એડવોકેટ શ્રી અનિરુદ્ધ જોશી, પ્રતિવાદી નં. ૨ વતી એડવોકેટ શ્રી પ્રવીણ કુમાર રાય અને પ્રતિવાદી નં. ૩ વતી શ્રી

આશિષ વાડને સાંભળ્યા છે.

૧૫. મુખ્ય મુદ્દો એ છે કે: શું આક્ષેપિત નોટિસોને પાણીના ચાર્જ પેટેની માંગણી તરીકે ગણાવી શકાય કે પછી કડક અર્થમાં (stricto sensu) વોટર બેનિફિટ ટેક્સ (જળ લાભ કર) ના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરા પેટેની માંગણી ગણાવી શકાય. આક્ષેપિત માંગણી નોટિસો (એકત્રિત રીતે એનેક્ચર-આર-૫) ને ધ્યાને લેતા આનો જવાબ આપી શકાય છે. સત્તાવાર વર્ષ ૧૯૯૩-૯૪ ને લગતી આવી એક નોટિસ અહીં નકલ કરવી યોગ્ય રહેશે. તે આ પ્રમાણે વંચાય છે:

બૃહન્મુંબઈ મહાનગરપાલિકાકર આકારણીવિભાગ રિમીટર	ચૂકવણીની તારીખ	ચૂકવણીનો વિભાગ	નોટિસની રકમ	ચૂકવણીની રકમ
ચૂકવણી પછી વિભાગની પહોંચ				
	વસૂલ કરનારની સહી રોકડ/ચેક સ્વીકારેલ		સહી	
બિલ નં.	મિલકત વેરાનું વર્ષ	થી	તારીખ	આ તારીખે બાકી રકમ
૧-૨૨-૧૭૫૬-૪૦૦-૪	૧૯૯૩-૯૪	મુ દ ત	૩૦.૦૧.૧૯૯૭	
વોર્ડ નં.				
વિભાગ નંબર, રોડ નંબર, રોડનું નામ, મિલકતનું સરનામું				
ડી૩૯૦૭ ૧૨૦૪ ૧૧ એબીએ ક્લેર રોડ, હાઉસ ઓફ શેખ અલી ચેમ્બર્સ				

બૃહન્મુંબઈ મહાનગરપાલિકા પટેદાર વાલીમોહમ્મદ ગુલામ હુસેન બદામીયા શેર બાહૂ વિધવા/ઓફ ગુલામહુસેન											
બદામીયા મીહામેહુસેન ગામામહુસેન બદીમા અને આઝાદ ગુલામહુસેન બદામીયા											
મુદત		આકારણી કિંમત		કર કપાત કિંમત	રહેણાંક આકારણી કિંમત		બિન-રહેણાંક આકારણી કિંમત		ચૂકવણી નંબર		
૦૧- ૧૦- ૯૩- ૩૧- ૦૧-૯૪		૩૮૫૧૮૫		૦			૩૮૫૧૮૫				
સામાન્ય કર	પાણી કર	વોટર બેનિફિટ ટેક્સ		સીવરેજ કર	સીવરેજ બેનિફિટ ટેક્સ		શિક્ષણ ઉપકર	રાજ્ય શિક્ષણ ઉપકર	રોજગાર ગેરંટી કર	વૃક્ષ ઉપકર	સ્ટ્રીટ ટેક્સ
		૪% ૧૫૪૦ ૭			૨% ૭૭૦૪						
કુલ	પ્રથમ આકારણી તારીખ		આ મુદતમાં ચૂકવેલ રકમ		હવે ચૂકવણી બાકી						
					૧૦૦૬૪૮		આર - રહેણાંક આકારણી કિંમત એનઆર - બિન-રહેણાંક આકારણી કિંમત				
							સહી/ પી.એચ. જનમુલકર સહાયક કલેક્ટર				

૧૬. સંબંધિત સત્તાવાર વર્ષ માટે લાગુ પડતા આંકડાઓમાં ફેરફાર સિવાય, ત્યારપછીના સત્તાવાર વર્ષો માટેની આક્ષેપિત માંગણી નોટિસો વત્તેઓછે અંશે

સમાન છે.

૧૭. આ માંગણી નોટિસોના કેવળ અવલોકન પરથી, તે તદ્દન સ્પષ્ટ છે કે માંગણી વોટર બેનિફિટ ટેક્સ અને સીવરેજ બેનિફિટ ટેક્સના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરા પેટેની છે. આ અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ ને આભારી હોય તેવી પાણીના ચાર્જની ચૂકવણી માટેની નોટિસ નથી.

૧૮. પાણી કર અને વોટર બેનિફિટ ટેક્સનો ખ્યાલ અને પાણીના ચાર્જનો ખ્યાલ ગુણાત્મક રીતે ભિન્ન છે. તેના સ્વભાવગત રીતે જ, અગાઉના (પાણી કર/વોટર બેનિફિટ ટેક્સ) ને આ અધિનિયમની કલમ ૧૪૦ ની પેટા-કલમ ૧(એ) (આઈ) અને (આઈઆઈ) ના સંદર્ભમાં મિલકત વેરાનો ભાગ બનાવવામાં આવ્યો છે. કલમ ૧૪૦ આ પ્રમાણે વંચાય છે:

"૧૪૦. આકારણી કિંમત પર, અથવા કેપિટલ (મૂડી) કિંમત પર, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, અને ક્યા દરે મિલકત વેરા વસૂલવા પાત્ર છે.

(૧) બૃહદ મુંબઈમાં મકાનો અને જમીનો પર નીચેના મિલકત વેરા વસૂલવા પાત્ર રહેશે, એટલે કે:—

(એ) (i) તેમની આકારણી કિંમતના, અથવા તેમની કેપિટલ

કિંમતના, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, તેટલા ટકા પાણી કર, જે સ્ટેન્ડિંગ કમિટી પાણી પુરવઠો પૂરો પાડવા માટે જરૂરી ગણે;

(ii) એક વધારાનો પાણી કર જેને 'વોટર બેનિફિટ ટેક્સ' કહેવામાં આવશે, તેમની આકારણી કિંમતના, અથવા તેમની કેપિટલ કિંમતના, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, તેટલા ટકા, જે સ્ટેન્ડિંગ કમિટી પાણી પુરવઠાની સુવિધાઓ બનાવવા અને સુધારવા માટે તથા આવા કાર્યોની જાળવણી અને સંચાલન માટે મૂડી કાર્યો પર થયેલા અથવા થનારા ખર્ચના સંપૂર્ણ અથવા ભાગને પહોંચી વળવા માટે જરૂરી ગણે;

પરંતુ શરત એ છે કે તમામ અથવા કોઈપણ મિલકત વેરા ક્રમિક સ્કેલ (ગ્રેજ્યુએટેડ સ્કેલ) પર લાદવામાં આવી શકે છે.

(બી) (i) તેમની આકારણી કિંમતના, અથવા તેમની કેપિટલ કિંમતના, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, તેટલા ટકા સીવરેજ કર, જે સ્ટેન્ડિંગ કમિટી માનવ મળમૂત્ર અને અન્ય કચરાના એકત્રીકરણ, નિકાલ અને વ્યવસ્થાપન માટે જરૂરી ગણે;

(ii) એક વધારાનો સીવરેજ કર જેને "સીવરેજ બેનિફિટ ટેક્સ" કહેવામાં આવશે, તેમની આકારણી કિંમતના, અથવા તેમની કેપિટલ કિંમતના, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, તેટલા ટકા, જે સ્ટેન્ડિંગ કમિટી માનવ મળમૂત્ર અને અન્ય કચરાના એકત્રીકરણ, નિકાલ અને

વ્યવસ્થાપન માટેની સુવિધાઓ બનાવવા અને સુધારવા માટે તથા
આવા કાર્યોની જાળવણી અને સંચાલન માટે મૂડી કાર્યો પર થયેલા
અથવા થનારા ખર્ચના સંપૂર્ણ અથવા ભાગને પહોંચી વળવા માટે
જરૂરી ગણે;

સામાન્ય કર

(સી) તેમની આકારણી કિંમતના ઓછામાં ઓછા આઠ અને પચાસ
ટકાથી વધુ નહીં, અથવા તેમની કેપિટલ કિંમતના ઓછામાં ઓછા
૦.૧ અને ૧ ટકાથી વધુ નહીં, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, તેની સાથે
તેમની આકારણી કિંમતના ઓછામાં ઓછા એક-અષ્ટમાંશ અને પાંચ
ટકાથી વધુ નહીં અથવા તેમની કેપિટલ કિંમતના ઓછામાં ઓછા
૦.૦૧ અને ૦.૨ ટકાથી વધુ નહીં, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, કલમ ૬૧
ના ખંડ (કે) અને પ્રકરણ XIV હેઠળ ઉદ્ભવતી કોર્પોરેશનની ફરજો
પૂર્ણ કરવા માટે જરૂરી ખર્ચની જોગવાઈ કરવાના હેતુથી તેમાં
ઉમેરાયેલ સામાન્ય કર;

"પરંતુ શરત એ છે કે, કોર્પોરેશન જઈ.જપ ચોરસ મીટર (૫૦૦ ચોરસ
ફૂટ) કે તેથી ઓછું કાર્પેટ એરિયા ધરાવતા રહેણાંક મકાનો અથવા
રહેણાંક ટેનામેન્ટ્સ પર આ ખંડ હેઠળ વસૂલવા પાત્ર મિલકત વેરો

લેશે નહીં.

સ્પષ્ટતા.- ઉપરોક્ત જોગવાઈના હેતુઓ માટે, "૪૬.૪૫ ચોરસ મીટર (૫૦૦ ચોરસ ફૂટ) કે તેથી ઓછું કાર્પેટ એરિયા ધરાવતા રહેણાંક મકાનો અથવા રહેણાંક ટેનામેન્ટ્સ" શબ્દનો અર્થ મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૧૯ ના અમલમાં આવવાની તારીખે અસ્તિત્વમાં રહેલા રહેણાંક મકાનો અથવા રહેણાંક ટેનામેન્ટ્સ, જે ૪૬.૪૫ ચોરસ મીટર (૫૦૦ ચોરસ ફૂટ) કે તેથી ઓછું કાર્પેટ એરિયા ધરાવતા હોય અને ૧ લી જાન્યુઆરી ૨૦૧૯ ના રોજ મ્યુનિસિપલ રેકૉર્ડમાં તેટલા એરિયા સાથે નોંધાયેલા હોય અથવા જેના સંબંધમાં કોર્પોરેશન દ્વારા સદર અધિનિયમ અમલમાં આવ્યાની આવી તારીખ પછી તેટલા એરિયામાં રહેવાની પરવાનગી આપવામાં આવી હોય તેવો થાય છે."

શિક્ષણ ઉપકર

(સીએ) કલમ ૧૯૫-ઈ હેઠળ વસૂલવા પાત્ર શિક્ષણ ઉપકર;

(સીબી) કલમ ૧૯૫-જી હેઠળ વસૂલવા પાત્ર સ્ટ્રીટ ટેક્સ;

(ડી) પ્રકરણ XII-એ હેઠળ વસૂલવા પાત્ર બેટરમેન્ટ ચાર્જિસ.

(૨) આ અધિનિયમમાં અથવા કોઈપણ દસ્તાવેજમાં પાણી કર અથવા હાલોલજોર કરનો કોઈપણ સંદર્ભ, બોમ્બે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન (સુધારા) વટહુકમ, ૧૯૭૩ ના પ્રારંભ પછી, સંદર્ભ અનુસાર પાણી કર અથવા વોટર બેનિફિટ ટેક્સ અથવા બંને, અથવા સીવરેજ કર અથવા સીવરેજ બેનિફિટ ટેક્સ, અથવા બંનેના સંદર્ભ તરીકે અર્થઘટન કરવામાં આવશે."

(ભાર આપેલ છે)

કલમ ૧૪૧ ને ધ્યાને લેવી ઉપયોગી થઈ શકે છે, જે નિયત પરિસર સંબંધે પાણી કર અને વોટર બેનિફિટ ટેક્સ વસૂલવાની મંજૂરી આપે છે. તે આ પ્રમાણે વંચાય છે:

"૧૪૧. કયા પરિસર પર પાણી કર વસૂલવો.

(૧) કલમ ૧૬૮ ની જોગવાઈઓને આધીન, પાણી કર માત્ર એવા પરિસરના સંબંધમાં જ વસૂલવામાં આવશે—

(એ) જેને કોઈપણ મ્યુનિસિપલ વોટર વર્ક્સમાંથી જાનગી પાણી પુરવઠો પૂરો પાડવામાં આવતો હોય અથવા જે કમ્યુનિકેશન પાઈપો દ્વારા જોડાયેલ હોય; અથવા

(બી) જે બૃહદ મુંબઈના એવા ભાગમાં આવેલા હોય જેમાં કમિશનરે

જાહેર નોટિસ આપી હોય કે સદર ભાગમાં આવેલા તમામ પરિસરોને વ્યાજબી પુરવઠો પૂરો પાડવા માટે મ્યુનિસિપલ વોટર વર્ક્સમાંથી પૂરતું પાણી ઉપલબ્ધ છે.

(૨) કલમ ૧૬૯ ની જોગવાઈઓને આધીન, બૃહન મુંબઈમાં આવેલા તમામ પરિસરોના સંબંધમાં વોટર બેનિફિટ ટેક્સ વસૂલવામાં આવશે, સિવાય કે ભારત સરકાર દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત વિદેશી રાજ્યના કોન્સલ જનરલ, કોન્સલ, વાઈસ-કોન્સલ, કોન્સ્યુલર એજન્ટ, પ્રો-કોન્સલ અથવા અન્ય કોઈ નામે ઓળખાતા કોઈપણ કોન્સલ ડી કેરિયર્સમાં નિહિત અથવા તેમના કબજા હેઠળના મકાનો અને જમીનો અથવા તેના ભાગો, અથવા આવા અધિકારીઓના સ્ટાફના કોઈપણ સભ્યો (જેઓ ભારતના નાગરિકો ન હોય), અને આવા મકાનો અને જમીનો અથવા તેના ભાગો જે નફાના હેતુ સિવાયના અન્ય કોઈ હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાતા હોય અથવા ઉપયોગમાં લેવાનો ઇરાદો હોય."

(ભાર આપેલ છે)

આમ, વોટર બેનિફિટ ટેક્સ નિર્દિષ્ટ પરિસરની આકારણી કિંમતના અથવા તેની કેપિટલ કિંમતના, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, નિયત ટકાવારી પર નક્કી કરવામાં આવે છે. વોટર બેનિફિટ ટેક્સની વસૂલાત એ મિલકત વેરો હોવા છતાં, આ અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ ને આધીન રાખવામાં આવી છે.

અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ આ પ્રમાણે છે:

"૧૬૯. પાણી કર અને ચાર્જ માટેના નિયમો.

(૧) કલમ ૧૨૮ માં ગમે તે સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, સ્ટેવિંગ કમિટી, સમયાંતરે, પાણી પુરવઠા માટે અને પાણી પુરવઠા માટે ચાર્જ વસૂલવા માટે અને પ્રકરણ X હેઠળ કોર્પોરેશન દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી કોઈપણ ફિટિંગ્સ, ફિક્સચર્સ અથવા સેવાઓ માટે જરૂરી હોય તેવા નિયમો બનાવશે અને આવા નિયમો દ્વારા નક્કી કરશે –

(i) પાણીનો પુરવઠો પૂરો પાડવામાં આવેલ કોઈપણ મિલકતની આકારણી કિંમત અથવા કેપિટલ કિંમત, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, તેની ટકાવારીના આધારે કલમ ૧૪૦ હેઠળ વસૂલવામાં આવતા પાણી કર અને વોટર બેનિફિટ ટેક્સ દ્વારા પાણી પુરવઠા માટેના ચાર્જ; અથવા

(ii) પૂરા પાડવામાં આવેલા પાણીના જથ્થાના માપન અથવા અંદાજિત માપન પર આધારિત, પાણી કરના બદલામાં પાણીનો ચાર્જ; અથવા

(iii) ખંડ (i) અને (ii) હેઠળના સંયુક્ત ચાર્જ; અથવા

(iv) ખંડ (i) અને (ii) હેઠળના ચાર્જના બદલામાં સંયોજિત ચાર્જ (કમ્પાઉન્ડેડ ચાર્જ).

(૨) પેટા-કલમ (૧) ના ખંડ (ii) અથવા (iv) હેઠળ પાણી પુરવઠા માટે જે વ્યક્તિ પાસેથી ચાર્જ વસૂલવામાં આવે છે તે પાણી કરની ચૂકવણી માટે જવાબદાર રહેશે નહીં, પરંતુ તેના દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર કોઈપણ રકમ અને જ્યારે તે બાકી થાય ત્યારે ચૂકવવામાં ન આવે તો તે કમિશનર દ્વારા વસૂલવા પાત્ર રહેશે જાણે કે તે મિલકત વેરાની બાકી રકમ હોય.

(૩) કલમ ૧૪૬ માં ગમે તે સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, પાણી વેરો અને ચાર્જ મુખ્યત્વે પરિસરનો વાસ્તવિક કબજો ભોગવતી વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓ પાસેથી વસૂલવા પાત્ર રહેશે."

(ભાર આપેલ છે)

૧૯. કલમ ૧૬૯ એ એક સક્ષમ જોગવાઈ છે જે સ્ટેન્ડિંગ કમિટીને પાણી પુરવઠા માટે અને પાણી પુરવઠા માટે ચાર્જ વસૂલવા માટે અને કોર્પોરેશન દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી કોઈપણ ફિટિંગ્સ, ફિક્સચર્સ અથવા સેવાઓ માટે નિયમો બનાવવાની સત્તા આપે છે. આવા ચાર્જ કઈ હદ સુધી વસૂલ કરી શકાય તે આ અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ માં દર્શાવવામાં આવ્યું છે. આ જોગવાઈ પાણી પુરવઠા માટેના ચાર્જની વસૂલાતની પરિકલ્પના કરે છે અને વધુમાં કે જો આવો પુરવઠો સાકાર થાય, તો આ અધિનિયમની કલમ ૧૪૦ હેઠળ નિયત કર (પાણી કર/વોટર બેનિફિટ ટેક્સ) ના બદલામાં પાણીના ચાર્જ વસૂલવામાં આવે.

સ્વીકૃત રીતે, વોટર બેનિફિટ ટેક્સના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરો ચૂકવવાની પ્રાથમિક જવાબદારી, અધિનિયમની કલમ ૧૪૦ અને ૧૪૧ ના સંદર્ભમાં, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, પાણી પુરવઠાની સુવિધાઓ બનાવવા અને સુધારવા માટે તથા આવા કાર્યોની જાળવણી અને સંચાલન માટે મૂડી કાર્યો પર થયેલા અથવા થનારા ખર્ચના સંપૂર્ણ અથવા ભાગને પહોંચી વળવા સાથે સહ-વ્યાપક છે. મિલકત વેરા પેટેની વસૂલાત આ અધિનિયમની કલમ ૧૪૦ અને ૧૪૧ સાથે વંચાતી કલમ ૧૩૯ માં તેના માટે નિર્ધારિત શરતો પૂરી થવા પર ફળદાયી બને છે. આવી વસૂલાતની મર્યાદા પણ અધિનિયમની કલમ ૧૪૦ અને ૧૪૧ માં અનુમાનિત છે. તે એક ફરજિયાત પ્રત્યારોપણ છે.

૨૦. જો તે ફરજિયાત પ્રત્યારોપણ હોય, તો પાણીનો વાસ્તવિક ઉપયોગ મકાનના રહેવાસીઓ અથવા માલિકો દ્વારા કરવામાં આવે છે તે હકીકત બિનમહત્વપૂર્ણ બની જાય છે. આ આવક પરનો કર નથી જ્યાં વસૂલાત આવક સાથે જોડાયેલી હોય. આપણે મિલકત વેરા સાથે સંબંધ છે, જે નિર્દિષ્ટ મિલકતના સંબંધમાં ચૂકવવાપાત્ર બને છે. કાયદામાં, પાણી કર અથવા વોટર બેનિફિટ ટેક્સ એ મિલકત વેરો છે અને ધારાસભા દ્વારા તેને મિલકત વેરાના ઘટકોમાંના એક તરીકે વર્ણવવામાં આવ્યો છે. પરિસરનો માલિક/રહેવાસી નિયત રીતે તેના પરિસરમાં પાણીનું કનેક્શન મેળવવાની સ્થિતિમાં હોય કે તરત જ તે ચૂકવવાપાત્ર બને છે. અધિનિયમની કલમ ૧૪૧ ના સંદર્ભમાં તે

જવાબદારી અનિવાર્ય છે, ભલે પાણી પુરવઠો/વોટર મીટર પછીથી ડિસ્કનેક્ટ (બંધ) કરવામાં આવ્યું હોય.

૨૧. ખરેખર, પાણી પુરવઠો/વોટર મીટર ડિસ્કનેક્ટ થવાના કિસ્સામાં કોર્પોરેશન અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ હેઠળ પાણીના ચાર્જ વસૂલ કરી શકે નહીં. કારણ કે, પાણીના ચાર્જ સંબંધિત પરિસરમાં કમ્યુનિકેશન પાઇપો અથવા મ્યુનિસિપલ વોટર વર્ક્સના કનેક્શનમાંથી વાસ્તવમાં પૂરા પાડવામાં આવેલા અને વપરાશમાં લેવાયેલા પાણીના જથ્થાને અનુરૂપ જ વસૂલ કરી શકાય છે.

૨૨. હાઇકોર્ટ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલા દૃષ્ટિકોણ પર પાછા ફરતા, અમે અપીલકર્તા સાથે સહમત છીએ કે હાઇકોર્ટે ભૂલભરેલું અનુમાન કરીને કે વર્તમાન કેસ પણ અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ ને સંદર્ભિત 'પાણીના ચાર્જ' ની વસૂલાતનો કેસ હતો, નાગપાલ પ્રિન્ટિંગ મિલ્સ (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણયને સ્પષ્ટપણે ખોટી રીતે લાગુ કર્યો છે. હાઇકોર્ટે એક તરફ વોટર બેનિફિટ ટેક્સના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરાના ખ્યાલ; અને બીજી તરફ વાસ્તવમાં વપરાશમાં લેવાયેલા પાણીના જથ્થાના સંબંધમાં પાણીના ચાર્જ વચ્ચેના તફાવતને સંપૂર્ણપણે અવગણ્યો છે. અગાઉના કિસ્સામાં, મિલકત વેરો હોવાને કારણે, તે એક ફરજિયાત પ્રત્યારોપણ છે અને સંબંધિત પરિસરમાં પૂરા પાડવામાં આવેલા અને વપરાશમાં લેવાયેલા પાણીના જથ્થાને ધ્યાનમાં લીધા વિના તે ચૂકવવાની જવાબદારી ઉદ્ભવે છે. તે

જવાબદારી આ અધિનિયમની કલમ ૧૪૦ અને ૧૪૧ સાથે વંચાતી કલમ ૧૩૯ માંથી ઉદ્ભવે છે. ચૂકવવાપાત્ર કરની માત્રા સમયાંતરે સ્ટેન્ડિંગ કમિટી દ્વારા પરિસરની આકારણી કિંમત અથવા તેની કેપિટલ કિંમતની ટકાવારીના આધારે નક્કી કરવામાં આવે છે. આક્ષેપિત માંગણી નોટિસો, પ્રથમ દ્રષ્ટિએ, અધિનિયમની કલમ ૧૪૧ ને આભારી છે. તેને કોઈપણ રીતે અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ હેઠળ જારી કરવામાં આવી હોવાનું અર્થઘટન કરી શકાય નહીં.

૨૩. જો તે અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ હેઠળની માંગણીનો કેસ હોત, તો નાગપાલ પ્રિન્ટિંગ મિલ્સ (ઉપરોક્ત) માં જણાવેલ સિદ્ધાંત અમલમાં આવ્યો હોત. અમે અપીલકર્તા સાથે સહમત છીએ કે નાગપાલ પ્રિન્ટિંગ મિલ્સ (ઉપરોક્ત) નો નિર્ણય અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ હેઠળ ઘડવામાં આવેલા વોટર ચાર્જીસ રૂલ્સના નિયમ (૩)(ડી)(૧) ના અર્થઘટનના સંદર્ભમાં છે. તેથી, તે નિર્ણયમાં જણાવેલ સિદ્ધાંત, અધિનિયમની કલમ ૧૪૦ અને ૧૪૧ સાથે વંચાતી કલમ ૧૩૯ ના આધારે પરિસરના સંબંધમાં ચૂકવવાપાત્ર પાણી કર અથવા વોટર બેનિફિટ ટેક્સના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરા પેટેની માંગણી નોટિસ(સો) ને લાગુ પડી શકે નહીં. અપીલકર્તાએ સુમેર બિલ્ડર્સ (ઉપરોક્ત) માં બોમ્બે હાઈકોર્ટના પ્રતિપાદન પર યોગ્ય રીતે આધાર રાખ્યો છે, જેમાં કોર્ટે અધિનિયમની સંબંધિત જોગવાઈઓ વચ્ચેની પરસ્પર ક્રિયાને ધ્યાનમાં લીધા પછી નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

"૭. સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા બે કર અને ચાર્જની વસૂલાતને સમજવા માટે ઉપરોક્ત જોગવાઈઓ અને કલમો ૧૪૨ અને ૧૭૦ નું સંયુક્ત વાંચન જરૂરી છે. એમ.એમ.સી. એક્ટની કલમ ૧૪૦ મિલકત વેરાના વિવિધ ઘટકો દર્શાવે છે. તે છે, પાણી કર, વોટર બેનિફિટ ટેક્સ, સીવરેજ કર, સીવરેજ બેનિફિટ ટેક્સ, સામાન્ય કર, શિક્ષણ ઉપકર, સ્ટ્રીટ ટેક્સ અને બેટરમેન્ટ ચાર્જીસ. પાણી કર/ સીવરેજ કર અને વોટર બેનિફિટ/સીવરેજ બેનિફિટ ટેક્સ જે મિલકત પર મિલકત વેરા લાદવાના હોય તેની આકારણી કિંમતની અમુક ટકાવારી દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવે છે. કોઈપણ મિલકતની આકારણી કિંમત એમ.એમ.સી. એક્ટની કલમ ૧૫૪ હેઠળ નક્કી કરવાની હોય છે. તે જોગવાઈમાં જણાવ્યા મુજબ, આકારણી કિંમત નક્કી કરવા માટે સંબંધિત પરિબળો છે (આઈ) જમીનનું સ્વરૂપ અને પ્રકાર અને મકાનનું માળખું, (આઈઆઈ) જમીનનો વિસ્તાર અથવા મકાનનો કાર્પેટ એરિયા, (આઈઆઈઆઈ) મિલકતના ઉપયોગની વિવિધ શ્રેણીઓ, (આઈવી) મકાનની ઉંમર અને (વી) તે હેતુ માટે બનાવેલા નિયમો દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા અન્ય પરિબળો. કલમ ૧૪૦ પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે તેના હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર પાણી કર કે સીવરેજ કરને તેના માટેની વાસ્તવિક સેવાઓના પુરવઠા સાથે કોઈ

લેવાદેવા નથી. આ જોગવાઈ પરથી સ્પષ્ટ થતું બીજું પાસું એ છે કે પાણી/સીવરેજ કર મિલકતની સાથે ચાલે છે, પછી ભલે તેના પર બાંધકામ થયું હોય કે ન થયું હોય, તેમજ તેનો વાસ્તવિક ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હોય કે ન આવ્યો હોય. જમીનનો ખુદો ટુકડો પણ મિલકત વેરાને આધીન છે, જેના ઘટકોમાં પાણી/સીવરેજ કર, વોટર બેનિફિટ/સીવરેજ બેનિફિટ ટેક્સનો સમાવેશ થાય છે. કલમ ૧૪૧ અને ૧૪૨, જોકે માત્ર પાણી/સીવરેજ કરનો સંદર્ભ આપે છે, તેમ છતાં, તે સ્પષ્ટ કરે છે કે તે અનુક્રમે કલમ ૧૬૯ અને ૧૭૦ ની જોગવાઈઓને આધીન છે. તેથી, કલમ ૧૬૯ અને ૧૭૦, જે નિયંત્રિત કરતી કલમો છે તે સૌથી સુસંગત જોગવાઈઓ હશે. તેઓ પાણી/સીવરેજ કર અને પાણી/સીવરેજ ચાર્જ માટેના નિયમો અને ચાર્જ નક્કી કરવાની જોગવાઈ કરે છે. તેઓ મ્યુનિસિપાલિટીની સ્ટેનિંગ કમિટીને પાણી વગેરેના પુરવઠા માટે અને પુરવઠા માટે ચાર્જ વસૂલવા માટે, અને માનવ મળમૂત્ર, પ્રદૂષિત પદાર્થો, પ્રવાહી કચરો વગેરે દૂર કરવાની સેવા પૂરી પાડવા માટે જરૂરી હોય તેવા નિયમો બનાવવાની સત્તા આપે છે. કલમ ૧૬૯ અને ૧૭૦ ચાર્જની ચૂકવણીની ચાર પદ્ધતિઓ પ્રદાન કરે છે. પ્રથમ પદ્ધતિ કલમ ૧૪૦ હેઠળ આકારણી કિંમતની ટકાવારીના સ્વરૂપે પાણી/સીવરેજ કર અને પાણી/સીવરેજ બેનિફિટ ટેક્સની ચૂકવણી દ્વારા છે. બીજી

પદ્ધતિ પૂરા પાડવામાં આવેલા પાણીના જથ્થાના માપન અથવા અંદાજિત માપન પર આધારિત અથવા પરિસરમાંથી નિકાલ કરાયેલા પાણીના જથ્થા પર આધારિત પાણી/સીવરેજ કરના બદલામાં પાણી/સીવરેજ ચાર્જની ચૂકવણી છે. ત્રીજી પદ્ધતિ પ્રથમ બે પદ્ધતિઓ હેઠળના સંયુક્ત ચાર્જની છે એટલે કે અંશતઃ કરના સ્વરૂપે અને અંશતઃ ચાર્જના સ્વરૂપે. ચોથી પદ્ધતિ પ્રથમ બે પદ્ધતિઓના બદલામાં સંયોજિત ચાર્જ છે એટલે કે કર અને ચાર્જના બદલામાં ચૂકવવાની થતી એક નિશ્ચિત રકમ. આ પદ્ધતિઓ, ખાસ કરીને પ્રથમ અને બીજી પદ્ધતિ, ખૂબ જ સ્પષ્ટ કરે છે કે પાણી/સીવરેજ ચાર્જ એ પાણી/સીવરેજ કરના પર્યાયવાચી નથી અને એકને બીજા સાથે ગૂંચવવાનો કોઈ અવકાશ નથી. તેથી, મને શ્રી પાકાલેની રજૂઆતમાં તથ્ય જણાય છે કે જો મિલકતને કોઈ પાણી પુરવઠો આપવામાં ન આવ્યો હોય જેના માટે મ્યુનિસિપાલિટી દ્વારા કોઈ ચાર્જ વસૂલ કરી શકાય નહીં, તો પણ મિલકતના માલિક દ્વારા પાણી કર/ સીવરેજ કરની ચૂકવણીમાંથી કોઈ મુક્તિ નથી, જે સંપૂર્ણપણે નક્કી કરાયેલી મિલકતની આકારણી કિંમત પર આધારિત છે."

(ભાર આપેલ છે)

૨૪. આટલું કહીને, આપણે એ નિષ્કર્ષ પર આવવું જ જોઈએ કે હાઈકોર્ટ આક્ષેપિત માંગણી નોટિસોને અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ હેઠળની હોવાનું ખોટું

વાંચન કર્યું છે, જ્યારે વાસ્તવમાં તે અધિનિયમની કલમ ૧૪૦ અને ૧૪૧ સાથે વંચાતી કલમ ૧૩૯ હેઠળ વોટર બેનિફિટ ટેક્સના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરાની વસૂલાત માટેની હતી. આવો કર ચૂકવવાની જવાબદારી પાણી પુરવઠો/વોટર મીટર ડિસ્કનેક્ટ થવા છતાં પણ ઉદ્ભવે છે, જેમાં કર ન ચૂકવવાને કારણે ડિસ્કનેક્ટ થયેલ હોય તેનો પણ સમાવેશ થાય છે, કારણ કે તે એક ફરજિયાત પ્રત્યારોપણ છે. જોકે, જો પરિસરનો માલિક/રહેવાસી કમ્યુનિકેશન પાઈપો અથવા મ્યુનિસિપલ વોટર વર્ક્સના જોડાણ દ્વારા, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, પરિસરને ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલી પાણી પુરવઠાની સુવિધાનો ઉપયોગ કરે, તો જવાબદારી આ અધિનિયમની કલમ ૧૩૯ અને ખાસ કરીને તેની પેટા-કલમ (૨) ના આધારે પાણી કર અથવા વોટર બેનિફિટ ટેક્સના સ્વરૂપમાં મિલકત વેરાના બદલામાં માત્ર વાસ્તવમાં વપરાશમાં લેવાયેલા પાણીના જથ્થાના આધારે પાણીના ચાર્જ ચૂકવવાની રહેશે.

૨૫. તે આપણને પ્રતિવાદીઓની આગામી દલીલ તરફ દોરી જાય છે જે ૧૦ મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૪ પહેલાના સમયગાળા માટેની, એટલે કે ૧લી ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ થી ૯ મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૪ સુધીની માંગણી સમયમર્યાદા (બાધિત) દ્વારા અવરોધિત હોવા અંગેની છે. એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આક્ષેપિત માંગણી નોટિસો ભૂતકાળની અસરથી કર લાદવા જેવી છે. સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા વિ. બૃહન્મુંબઈ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ ગ્રેટર બોમ્બે એન્ડ

અદર્શમાં તે જ હાઈકોર્ટના ચુકાદા પર આધાર રાખીને હાઈકોર્ટે આ દલીલને યોગ્ય રીતે ફગાવી દીધી છે. સમાન પરિસ્થિતિમાં, કોર્ટે આ પ્રમાણે અવલોકન કર્યું હતું:

"૭. જ્યાં સુધી પ્રથમ દલીલનો સંબંધ છે, તે દલીલમાં ખરેખર કોઈ તથ્ય નથી. સામાવાળાએ ભૂતકાળની અસરથી કોઈ કર લાદ્યો નથી. સામાવાળાએ જે કંઈ કર્યું છે તે બિલની તારીખ પહેલાના સમયગાળા માટે બિલ જારી કરવાનું છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો બિલ તે સમયગાળા માટે જારી કરવામાં આવે છે જેના માટે તે સમયગાળા પછી બિલ મોકલીને ચૂકવવાપાત્ર હોય છે. અધિનિયમ અથવા નિયમો હેઠળ એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જેના દ્વારા સીવરેજ ચાર્જ/ સીવરેજ કર માટેના દાવાની અપેક્ષા રાખી શકાય અથવા અગાઉથી દાવો કરી શકાય. તે માત્ર ચાર્જ/કર બાકી અને ચૂકવવાપાત્ર બન્યા પછી જ થઈ શકે છે. કર લાદવામાં ભૂતકાળની અસરનો અર્થ એ થશે કે કોઈ કાયદો ભૂતકાળની અસરથી લાગુ કરવામાં આવ્યો છે. અહીં તેવો કેસ નથી. સામાવાળાએ જે કંઈ કર્યું છે તે માત્ર એવા ચાર્જ માટે માંગણીઓ કરી છે જે બિલ જારી કરતા પહેલા બાકી થઈ ગયા હતા. તેને ભૂતકાળની અસરથી કર લાદવો તેમ કહી શકાય નહીં. તેથી પ્રથમ દલીલને નકારી કાઢવી જ જોઈએ."

૨૬. નિર્વિવાદપણે, સમયમર્યાદાના આધારે પડકાર ૧૦ મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૪ પહેલાના સમયગાળા પૂરતો મર્યાદિત છે, એટલે કે, ૧ લી ઓક્ટોબર, ૧૯૯૩ થી ૯ મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૪ વચ્ચે. આ સમયગાળો સત્તાવાર વર્ષ ૧૯૯૩-૯૪ (૧ લી એપ્રિલ, ૧૯૦૫ થી ૩૧ મી માર્ચ, ૧૯૯૪ સુધી) ની અંદર આવે છે. તે અર્થમાં, મિલકત વેરા પેટેની રકમ સત્તાવાર વર્ષ ૧૯૯૩-૯૪ પૂર્ણ થવા પર એટલે કે, ૩૧ મી માર્ચ, ૧૯૯૪ ના રોજ બાકી અને ચૂકવવાપાત્ર બની હતી. તેથી, ત્રણ વર્ષની સમયમર્યાદાનો ગાળો ૩૦ મી માર્ચ, ૧૯૯૭ ના રોજ સમાપ્ત થઈ ગયો હોત. જોકે, આક્ષેપિત માંગણી નોટિસ(સો) ૧૦ મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૭ ના રોજ જારી કરવામાં આવી છે. આમ, પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશનના મેમોના ગ્રાઉન્ડ (ડી) માં ભારપૂર્વક જણાવ્યા મુજબ, આક્ષેપિત માંગણી નોટિસ(સો) સમયમર્યાદા દ્વારા બાધિત હોવાનો પડકાર ગુણવત્તા વિનાનો છે. હાઈકોર્ટ સમક્ષ દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશનમાં વિચારણા હેઠળની દલીલને મજબૂત કરવા માટે અન્ય કોઈ કથન જોવા મળતું નથી. તેથી, અમારા અભિપ્રાય મુજબ, કલ્યાણ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ (ઉપરોક્ત) અને મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઓફ સિટી ઓફ હુબલી (ઉપરોક્ત) માં આ કોર્ટના નિર્ણયોને વિચારણા હેઠળની બાબત સાથે કોઈ સંબંધ રહેશે નહીં. પરિણામે, આક્ષેપિત માંગણી નોટિસ(સો) સમયમર્યાદા દ્વારા બાધિત હોવા અથવા ભૂતકાળની અસરથી કરની માંગણીની અસર ધરાવતી હોવાનો પડકાર ફગાવી દેવામાં આવે છે.

૨૭. આગામી પ્રશ્ન એ છે કે: શું પ્રતિવાદીઓને આક્ષેપિત માંગણી નોટિસોમાં જણાવેલ મુદ્દલ રકમની વિલંબિત ચૂકવણી પર વૈધાનિક વ્યાજ ચૂકવવા માટે કહેવામાં આવવું જોઈએ. પ્રતિવાદીઓની આ રજૂઆતમાં અમને તથ્ય જણાય છે કે તેઓને હાઈકોર્ટ સમક્ષ અને ત્યારપછી આ કોર્ટ સમક્ષ સદ્ભાવનાથી કાર્યવાહી ચલાવવામાં વિતાવેલા સમયગાળા માટે વૈધાનિક વ્યાજ ચૂકવવાની જવાબદારીમાંથી મુક્ત કરવામાં આવે. એટલા માટે કે, આ રીતે વિતાવેલો સમય ચૂકવણી કરવામાં પ્રતિવાદીઓની નિષ્ક્રિયતા અથવા ઉપેક્ષાને આભારી નથી; ખાસ કરીને હાઈકોર્ટ સમક્ષ રિટ પિટિશનના પડતર સમયગાળા દરમિયાન પ્રતિવાદીઓની તરફેણમાં વચગાળાના આદેશો અમલમાં હોવાને કારણે અને એ પણ એટલા માટે કે આક્ષેપિત માંગણી નોટિસો હાઈકોર્ટ દ્વારા રદ કરવામાં આવી હતી. આ આદેશના સંદર્ભમાં સદર નોટિસો પુનર્જીવિત થશે, તેથી, પ્રતિવાદીઓ ન્યાયના હેતુઓને પૂર્ણ કરવા માટે ન્યાયી વ્યવસ્થા મેળવવા હકદાર છે. સ્ટેટ ઓફ રાજસ્થાન એન્ડ અનધર વિ. જે.કે. સિન્થેટીક્સ લિમિટેડ એન્ડ અનધર અને કનોરિયા કેમિકલ્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ એન્ડ અધર્સ વિ. યુ.પી. સ્ટેટ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ એન્ડ અધર્સમાં કંઈક અંશે સમાન પરિસ્થિતિનો સામનો કરવામાં આવ્યો છે. આ નિર્ણયોના આધારે રહેલા સિદ્ધાંતને લાગુ કરતા, અમે રિટ પિટિશન અને વર્તમાન અપીલના પડતર સમયગાળા દરમિયાન, જેવી સ્થિતિ હોય તેમ, બાકી રહેલી મુદ્દલ કરની રકમ પર વાર્ષિક ૧૮% ના દરે વ્યાજના ઘટકને અથવા પ્રવર્તમાન નિયમો હેઠળ નિર્ધારિત વૈધાનિક વ્યાજ, જે

પણ ઓછું હોય, તેટલું નક્કી કરવાનું યોગ્ય માનીએ છીએ. બાકીના ડિફોલ્ટ સમયગાળા માટે, માંગણી નોટિસોની તારીખથી લઈને તેમાં ઉલ્લેખિત બાકી રકમની ચૂકવણી સુધી, પ્રતિવાદીઓ તે સંબંધમાં લાગુ પડતા પ્રવર્તમાન નિયમોમાં નિર્ધારિત દરે વ્યાજ ચૂકવવા માટે જવાબદાર રહેશે. આ ન્યાયના હેતુઓને પૂર્ણ કરશે.

૨૮. રેકૉર્ડ પરથી જોવા મળે છે કે આક્ષેપિત માંગણી નોટિસ(સો) ૧૦ મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૭ ના રોજ જારી કરવામાં આવી હતી, જ્યારે મુદ્દલ કરની રકમ તાત્કાલિક બાકી અને ચૂકવવાપાત્ર બની હતી. તેથી, વૈધાનિક દરે વ્યાજ તે તારીખથી શરૂ થશે. જોકે, ૨૧ મી એપ્રિલ, ૧૯૯૯ ના રોજ રિટ પિટિશન દાખલ કર્યાની તારીખથી લઈને ૨૧ મી નવેમ્બર, ૨૦૦૬ ના રોજ હાઈકોર્ટના ચુકાદા સુધીના સમયગાળા માટે, વ્યાજની ગણતરી ઉપરોક્ત પ્રમાણે કરવામાં આવે. તેવી જ રીતે, આ કોર્ટમાં ૨૭ મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૭ થી આ ચુકાદો જાહેર થવા સુધીના સ્પેશિયલ લીવ પિટિશનના પડતર સમયગાળા માટે. આ બે સમયગાળા સિવાય, વિલંબિત ચૂકવણી માટે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજનો દર નિયંત્રિત નિયમોમાં નિર્ધારિત કર્યા મુજબ રહેશે. પ્રતિવાદીઓ આજથી ત્રણ મહિનાની અંદર વ્યાજ સહિતની બાકી રકમ ચૂકવશે, તેમ કરવામાં નિષ્ફળ જતાં અપીલકર્તા-કોર્પોરેશન માટે કાયદા અનુસાર પ્રતિવાદીઓ સામે કાર્યવાહી કરવાનું ખુલ્લું રહેશે.

૨૯. અમે જે દૃષ્ટિકોણ અપનાવ્યો છે તેના માટે, આ અધિનિયમની કલમ ૧૬૯ હેઠળ ઘડવામાં આવેલા સંબંધિત સમયે લાગુ પડતા વોટર ચાર્જસ રૂલ્સમાં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓની અસરકારકતા પર વિગતવાર ચર્ચા કરવી બિનજરૂરી છે.

૩૦. ઉપરોક્ત શરતો અનુસાર અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. હાઈકોર્ટનો આક્ષેપિત ચુકાદો રદ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ નથી.

૩૧. તમામ પડતર અરજીઓનો પણ ઉપરોક્ત શરતો અનુસાર નિકાલ કરવામાં આવે છે.

અપીલ મંજૂર કરવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.